

CERCETARE CANTITATIVĂ PRIVIND IDENTIFICAREA POSIBILITĂȚILOR DE ÎMBUNĂȚIRE A CURRICULEI UNIVERSITARE

QUANTITATIVE RESEARCH ON THE IDENTIFICATION OF POSSIBILITIES FOR THE IMPROVEMENT OF THE UNIVERSITY CURRICULUM

Autor: RAMONA MELANIA MĂGAN

e-mail: ramona.magan@student.usv.ro

Conducător științific: ELENA HLACIUC, ORCID: 0000-0003-0601-748X

e-mail: elena.hlaciuc@usm.ro

Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava, România

Abstract. *Student's satisfaction with university curricula and their perception regarding professional training for their future career are important factors in the recruitment, selection and employment process, in relation to the evolution of labor demand, universities are forced to redesign and adapt their programs of studies and implicitly the educational plans to respond to market requirements. The aim pursued in this paper is to test the perception of students from the Faculty of Economics, Administration and Business of the Ștefan cel Mare University in Suceava regarding the university curriculum and the skills acquired during the study program. In order to achieve the proposed goal, we formulated the following objectives: O1- review of specialized literature on student satisfaction; O2 – highlighting the level of satisfaction of students; O3 – identifying possibilities for improving the university curriculum. The research methodology is specific to quantitative research, based on a questionnaire, to which 130 students responded out of a total of 165 students. The obtained results are concretized in the profile of the students from the Accounting and Management Informatics study program according to the level of satisfaction, evaluated with the help of independent variables: NSSDS - (Students' level of satisfaction regarding the subjects studied); NSSIF (Student Satisfaction Level with Faculty); CCPM (The skills offered by the curriculum are oriented towards the labor market); CDTS (The curriculum is oriented towards the long-term development of students) and the dependent variable NSSCU (Student satisfaction level regarding university curricula). The importance of the results is relevant for potential students who will want to access these programs, for employers, because they have the opportunity to monitor the students' requirements and to better understand possible situations of non-adaptation to the workplace and last but not least the Ministry of Education which should pay continuous attention to correlating the requirements of the labor market with the university curriculum.*

Keywords: *university curriculum, student satisfaction, study programs, skills, insertion on the labor market*

JEL: M40, M41

Introducere

Schimbarea continuă a curriculumului în învățământul superior este esențială pentru a îmbunătăți continuu experiența de învățare a studenților și de a-i pregăti mai bine pentru cariera profesională. Cu toate acestea, cercetările arată că facultățile sunt reticente în a implementa astfel de schimbări, deoarece studenții reacționează în general negativ, anulând astfel orice beneficii potențiale.

Învățământul superior joacă un rol important în procesul de dezvoltare socio-economică al oricărei țări din lume, deoarece contribuie la crearea de resurse umane pentru acest proces (Cosmulese et al., 2019; Mihaila et al., 2021). Calitatea învățământului superior determină nu numai eficiența

investițională a societății, ci și responsabilitatea fiecărei instituții de învățământ superior. În mediul academic competitiv de astăzi, în care studenții au la dispoziție multe opțiuni, factorii care permit instituțiilor de învățământ să atragă și să rețină studenți ar trebui studiați serios. Managerii facultăților, în cazul nostru pentru afaceri, trebuie să determine nivelul satisfacției studenților pentru observa cât de bine excelează. Investigarea satisfacției studenților în legătură cu serviciile educaționale poate fi una anevoioasă, deoarece satisfacția este un concept abstract pentru care încă nu s-a descoperit o definiție și un sistem de măsurare concrete.

Prin revizuirea literaturii de specialitate am constatat o creștere a numărului de lucrări pe această tematică. Din acest motiv, scopul urmărit în prezenta lucrare este de a identifica percepția studenților de la Facultatea de Economie, Administrație și Afaceri din cadrul Universității Ștefan cel Mare din Suceava cu privire la curricula universitară și competențele dobândite pe parcursul programului de studii.

În vederea îndeplinirii scopului propus am formulat următoarele obiective:

O1 – revizuirea literaturii de specialitate privind satisfacția studenților;

O2 – reliefa nivelul de satisfacție al studenților;

O3 – identificarea posibilităților de îmbunătățire a curriculei universitare.

Rezultatele obținute se concretizează în creionarea profilului studenților de la programul de studii Contabilitate și Informatică de Gestione Gestione în funcție de nivelul de satisfacție, evaluat cu ajutorul variabilelor independente: NSSDS – (Nivelul de satisfacție al studenților privind disciplinele studiate); NSSIF (Nivelul de satisfacție al studenților în interacțiunea cu facultatea); CCPM (Competențele oferite de curriculum sunt orientate spre piața muncii); CDTs (Curricula este orientată spre dezvoltarea pe termen lung a studenților) și a variabilei dependente NSSCU (Nivelul de satisfacție al studenților privind curricula universitară).

Importanța acestui studiu constă în faptul că facultatea și studenții reprezintă părți interesate interne a căror satisfacție și feedback ar trebui întotdeauna căutate pentru monitorizarea calității curriculei și pentru planificarea modificărilor și reformelor, iar satisfacția studenților față de curriculum și percepțiile lor despre pregătirea pentru carieră sunt factori importanți pentru atragerea și reținerea studenților.

Revizuirea literaturii de specialitate

Scopul principal al educației poate fi acela de a dezvolta cunoștințe, abilități sau încredere pentru succesul pe termen lung, dar un alt rezultat de dorit este satisfacția studenților cu experiența educațională (Kholiavko et al., 2021). Atitudinile pozitive ale studenților față de curriculum-ul lor le pot îmbunătăți rezultatele învățării (Chang & Smith, 2008) și sunt adesea folosite ca un indicator al calității percepute a curriculumului (Bedgood & Donovan, 2012; Douglas et. al., 2015). Mai pragmatic, studenții mulțumiți au șanse mai mari să fie loiali față de universitatea lor și să mențină contactul și sprijinul după absolvire (Gibson, 2010). Din aceste motive, satisfacția studenților este un rezultat apreciat.

Un predictor principal al satisfacției studenților este curriculumul (DeShields et. al., 2005). O analiză a cercetării privind satisfacția studenților din mediul de afaceri a constatat că proiectarea generală și livrarea curriculum-ului, în special utilitatea percepută a acestuia, au influențat puternic satisfacția studenților (Gibson, 2010). În plus, studenții sunt mai mulțumiți de curriculum-ul lor atunci când aceștia cred că îi pregătește pentru viitoare oportunități de carieră (DeShields et. al., 2005). Așadar, aceste lucrări propun ipoteza 1.

H1: Nivelul de satisfacție al studenților privind curricula universitară este influențată de nivelul de satisfacție al studenților privind disciplinele studiate;

Multe studii interne și străine în domeniul educației au evidențiat, de asemenea, importanța studierii satisfacției studenților pentru calitatea serviciilor de formare (Ilias et. al, 2008, Iurchevici 2011). Ham și Hayduk (2003) au găsit în cercetările lor privind învățământul superior, o corelație pozitivă între calitatea serviciilor și satisfacția studenților. Carey et al. (2002), definesc satisfacția ca fiind percepția și experiențele studenților în timpul anilor de facultate. Având în vedere aceste lucrări, propunem ipoteza 2:

H2: Nivelul de satisfacție al studenților privind curricula universitară este influențată de nivelul de satisfacție al studenților în interacțiunea cu facultate.

Literatura existentă se concentrează în principal pe percepția studenților cu privire la aspecte precum calitatea predării, experiența absolvenților în firmele de contabilitate și așa mai departe (Abdullah, 2005; Wilkins și Balakrishnan, 2013; Maddox și Nicholson, 2008). În plus, majoritatea studenților se așteaptă ca diploma lor să le ofere perspective bune de angajare (Browne et. al., 1998; Douglas et.al. 2015; Gibson, 2010). Astfel, multe instituții sunt preocupate de satisfacția studenților și de încrederea în carieră. Treptat, învățarea bazată pe competențe a câștigat statutul de pedagogie distinctă în cadrul învățării centrate pe student, așa cum a demonstrat Winterton (2009). Educația bazată pe competențe schimbă accentul pe rezultatele învățării. În urma acestor studii propunem ipoteza de cercetare 3:

H3: Nivelul de satisfacție al studenților privind curricula universitară este influențată de faptul că, competențele oferite de curricula sunt orientate spre piața muncii.

Unele studii descriu diverse schimbări pedagogice în școlile de afaceri, inclusiv efectele proiectelor de învățare experiențială (Paulson, 2011), stagii pentru studenți sau învățare integrată la locul de muncă (Narayanan et. al., 2010), simulări (Siewiorek et. al., 2012), și utilizarea echipelor (Boni et. al., 2009). Cercetarea arată că trecerea de la metodele tradiționale la o învățare mai activă și mai integrată poate îmbunătăți dobândirea de cunoștințe și abilități (Legnick-Hall & Sanders, 1997; Reynolds, 2009), precum și implicarea studenților, reținerea studenților și ratele de absolvire (Stowe, von Freymann & Schwartz, 2011). Cu toate acestea, rămâne incert dacă studenții văd valoarea acestor tipuri de pedagogii. Deși, evident este important să le oferim studenților abilitățile de care au nevoie pentru a reuși, este la fel de important să promovăm atitudinile și încrederea studenților (Paulsen & Betz, 2004). Pe de altă parte, autorii Munteanu et al. (2010) au demonstrat în lucrarea lor că există anumite diferențe între factorii care influențează nivelul satisfacției studenților în cazul celor cu performanțe ridicate și celor cu performanțe scăzute. Satisfacția studenților nu este determinată doar de experiențele de predare și de învățare ale studenților, ci mai degrabă de experiențele lor generale în calitate client al unei instituții de învățământ superior. Aceste studii propun ipoteza de cercetare 4:

H4: Nivelul de satisfacție al studenților privind curricula universitară este influențată de faptul că, curricula este orientată spre dezvoltarea pe termen lung a studenților.

Majoritatea instituțiilor de învățământ superior emit chestionare de feedback/evaluare studenților, ale căror rezultate sunt adesea luate ca indicator al satisfacției studenților. De fapt, sondajele de evaluare a studenților sunt în general folosite pentru a oferi feedback profesorilor, ca instrument de dezvoltare și pentru a oferi o măsură a eficacității predării.

Metodologia cercetării

Metodologia cercetării s-a bazat inițial pe revizuirea literaturii de specialitate din domeniul studiat și pe analiza de conținut a acesteia. Percepția studenților cu privire la curricula universitară și competențele dobândite a fost analizată prin intermediul unei cercetări cantitative, utilizând chestionarul ca instrument de culegere a datelor. Ancheta bazată pe chestionar a fost realizată în rândul studenților înscriși în programul de studii Contabilitate și Informatică de Gestiune a Facultății de Economie, Administrație și Afaceri din cadrul Universității Ștefan cel Mare din Suceava. Populația de cercetare a inclus un eșantion de aproximativ 130 de studenți.

Criteriile de includere a persoanelor intervievate cu ajutorul chestionarului sunt următoarele:

1. studenții de la programul de studii Contabilitate și Informatică de Gestiune;
2. studenți în cadrul Universității Ștefan cel Mare din Suceava.

Criteriile de excludere a persoanelor intervievate cu ajutorul chestionarului sunt următoarele:

1. studenții care nu provin de la programul de studii Contabilitate și Informatică de Gestiune;
2. studenți din cadrul altor universități.

Rezultatele obținute din chestionarul distribuit au fost prelucrate utilizând metodele statistice avansate de analiză a datelor, în programul IBM SPSS Statistics 26. Datele obținute în urma cercetării sunt sintetizate în prezenta lucrare de cercetare, iar din analiza acestora la nivelul eșantionului ales poate oferi informații pertinente cu privire la obiectivul propus.

Rezultate și discuții

Pe măsură ce învățământul superior se concentrează pe recrutare, reținere și clasamente, autoeficacitatea studenților și satisfacția față de educația lor sunt din ce în ce mai importante. În timp ce mulți factori influențează aceste rezultate, curriculumul este printre cei mai importanți (Navarro, 2008). Ca atare, studiul nostru a contribuit prin investigarea nivelului de satisfacție al studenților privind curricula universitară și modul în care anumiți factori îl influențează.

Obiectivul principal al acestei cercetări calitativ-statistice este conceptualizarea unui model econometric pentru a identifica percepția studenților privind curriculei universitară și factorii de influență a acesteia. Chestionarul elaborat pentru cercetarea noastră a fost adresat unui grup țintă format din studenții programului de studii Contabilitate și Informatică de Gestiune al Facultății de Economie, Administrație și Afaceri din cadrul Universității Ștefan cel Mare din Suceava. Chestionarul a cuprins un set de 35 de întrebări la care au răspuns un număr de 130 de respondenți. Pentru analiza nivelului de satisfacție al studenților privind curricula universitară, am realizat o grupare a chestionarului pe cinci grupe specifice de întrebări:

- NSSCU – Nivelul de satisfacție al studenților privind curricula universitară;
- NSSDS – Nivelul de satisfacție al studenților privind disciplinele studiate;
- NSSIF – Nivelul de satisfacție al studenților în interacțiunea cu facultate;
- CCPM – Competențele oferite de curricula sunt orientate spre piața muncii;
- CDTS – Curricula este orientată spre dezvoltarea pe termen lung a studenților.

În creionarea profilului studentilor de la programul de studii Contabilitate și Informatică de Gestiune în funcție de nivelul de satisfacție, cercetarea s-a bazat pe modelul de regresie liniară multiplă de forma:

$$NSSCU = \alpha + NSSDS \times \beta_1 + NSSIF \times \beta_3 + CCPM \times \beta_4 + CDTS \times \beta_5$$

Unul dintre cele mai relevante avantaje în estimarea unui model de regresie liniară multiplă este acela că permite efectuarea unei prognoze asupra modificărilor variabilelor independente în relație cu variabila dependentă.

Prin acest studiu econometric ne-am decis să găsim un model econometric care să arate în ce măsură nivelul de satisfacție al studenților privind curricula universitară este influențat de: nivelul de satisfacție al studenților privind disciplinele studiate, nivelul de satisfacție al studenților în interacțiunea cu facultate, de faptul că competențele oferite de curricula sunt orientate spre angajare și curricula este orientată spre dezvoltarea pe termen lung a studenților.

Tabel 1. Matricea corelațiilor

		Correlations				
		NSSCU	NSSDS	NSSIF	CCPM	CDTS
Pearson Correlation	NSSCU	1.000	.859	.778	.556	.715
	NSSDS	.859	1.000	.832	.627	.740
	NSSIF	.778	.832	1.000	.600	.577
	CCPM	.556	.627	.600	1.000	.504
	CDTS	.715	.740	.577	.504	1.000
Sig. (1-tailed)	NSSCU	.	.000	.000	.000	.000
	NSSDS	.000	.	.000	.000	.000
	NSSIF	.000	.000	.	.000	.000
	CCPM	.000	.000	.000	.	.000
	CDTS	.000	.000	.000	.000	.

Sursa: Prelucrare proprie în SPSS 26

Matricea corelațiilor (tabel 1) sunt prezentați și calculați coeficienții de corelație Pearson dintre variabila dependentă *Nivelul de satisfacție al studenților privind curricula universitară* și variabilele independente *Nivelul de satisfacție al studenților asupra disciplinelor studiate*, *Nivelul de satisfacție al studenților în interacțiunea cu facultate*, *Competențele oferite de curricula sunt orientate spre angajare* și *Curricula este orientată spre dezvoltarea pe termen lung a studenților*. În urma acestor rezultate putem spune că între variabilele noastre există o legătură liniară multiplă perfect pozitivă deoarece nivelul de semnificație Sig. este mai mic decât pragul de semnificație de 0,05. Tot din acest tabel mai putem observa că legătura ce mai puternică este între variabila dependentă *Nivelul de satisfacție al studenților privind programul de studii ales* și variabila independentă *Nivelul de satisfacție al studenților asupra disciplinelor studiate* (0,859).

Variabilele modelului de regresie sunt prezentate în tabelul 2. Variabilele modelului de regresie: NSSDS, NSSIF, CCPM, CDTS sunt variabilele independente și NSSCU este variabila dependentă.

Tabelul 2. Variabilele modelului de regresie

Variables Entered/Removed ^a			
Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	NSSDS, NSSIF CCPM CDTS	.	Enter
a. Dependent Variable: NSSCU			
b. All requested variables entered.			

Sursa: Prelucrare proprie în SPSS 26

În **tabelul Model Summary** avem determinați: coeficientul determinație (coloana 2), raportul de determinație (coloana 3), valoarea ajustată a lui R (coloana 4), eroarea standard a estimației (coloana 5) și coeficientul Durbin-Watson (coloana 6) ai modelului nostru de regresie.

Tabel 3. Model Summary

Model Summary ^b					
Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Durbin-Watson
1	.877 ^a	.768	.748	.475	2.138
a. Predictors: (Constant), CDTS, CCPM, NSSIF, NSSDS					
b. Dependent Variable: NSSCU					

Sursa: Prelucrare proprie în SPSS 26

Valoarea coeficientului de corelație $R=0,877$ care aparține intervalului $(0,75;0,95]$ și rezultă că avem o corelație puternică, adică variabilele independente influențează semnificativ variabila dependentă. Pentru a interpreta modelul folosim raportul de determinație (R Square) și putem observa că modificarea variabilelor independente influențează cu 76,8% variabila dependentă NSSCU. Pentru a valida modelul liniar multiplu din punct de vedere econometric, folosim testul ANOVA.

Tabel 4. Testul ANOVA

ANOVA ^a						
Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	34.381	4	8.595	38.151	.000 ^b
	Residual	10.364	46	.225		
	Total	44.745	50			
a. Dependent Variable: NSSCU						
b. Predictors: (Constant), CDTS, CCPM, NSSIF, NSSDS						

Sursa: Prelucrare proprie în SPSS 26

Valoarea coeficientului Fisher este $F = 38.151$, valoarea Sig. pentru testul $F < 0,05$ ceea ce înseamnă că modelul construit explică dependența dintre variabile printr-o legătură liniară, care este considerată semnificativă, adică modelul se validează.

Parametrii modelului de regresie liniară multiplă sunt prezentați în tabelul 5.

Tabel 5. Coeficienții de regresie

Coefficients ^a								
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	Sig.	95.0% Confidence Interval for B		
		B	Std. Error	Beta		t	Lower Bound	Upper Bound
1	(Constant)	.153	.337		.454	.652	-.526	.832
	NSSDS	.615	.185	.528	3.326	.002	.243	.987
	NSSIF	.249	.139	.234	1.785	.081	-.032	.529
	CCPM	.020	.128	.014	.153	.879	-.277	.238
	CDTS	.205	.111	.197	1.844	.072	-.019	.429
a. Dependent Variable: NSSCU								

Sursa: Prelucrare proprie în SPSS 26

Din tabelul 5 putem observa că variabila dependentă este cel mai mult influențată de variabila independentă NSSDS, deoarece valoarea Sig. este cea mai mică.

Ca rezultat al testării modelului putem crea ecuația estimată care are următoarea formă:

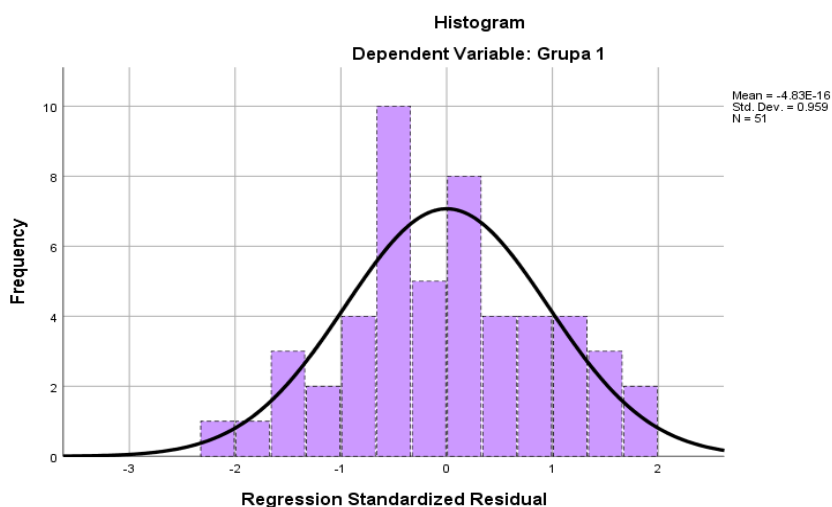
$$NSSCU = 0,153 + 0,615 x NSSDS + 0,249 x NSSIF + 0,02 x CCPM + 0,205 x CDTS$$

Setul de date analizate s-a dovedit a unul corect atât din punct de vedere al corelației coeficienților cât și al respectării pragului de încredere stabilit.

Prin interpretarea modelului de regresie liniar multiplu s-au validat ipotezele stabilite a fi verificate, adică nivelul de satisfacție al studenților privind curricula universitară este influențat de nivelul satisfacției privind disciplinele studiate, nivelul satisfacției în interacțiunea cu facultatea, de faptul că competențele oferite de curricula sunt orientate spre angajare și curricula este orientată spre dezvoltarea pe termen lung a studenților.

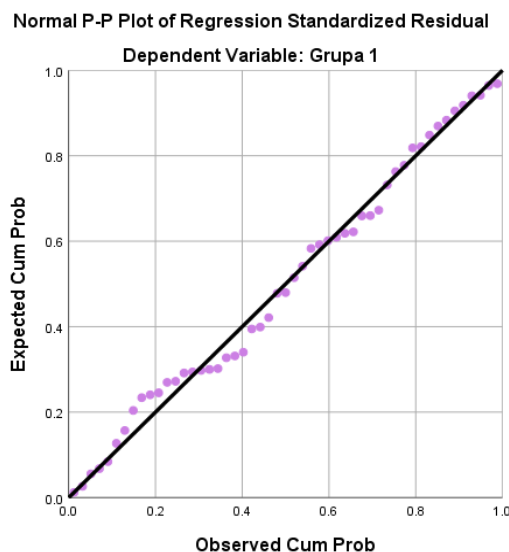
Proгноza privind influențarea nivelului de satisfacție privind programul de studii ales în cazul studenților de la Contabilitate și Informatică de Gestiune a demonstrat că cel mai mult este influențat de nivelul satisfacției privind disciplinele studiate și nivelul de satisfacție în interacțiunea cu facultatea. Așadar, cu cât aceste doua nivele cresc, crește și nivelul de satisfacție privind curricula universitară.

După cum putem observa în figura 50, histograma obținută urmează o distribuție normală a rezidurilor cu mici deviații.

Figura 52. Histograma evoluției rezidurilor

Sursa: Prelucrare proprie în IBM SPSS Statistics 26

Figura 53. Normal P – Plot

Sursa: Prelucrare proprie în IBM SPSS Statistics 26

Confrom histogramei, printre răspunsurile respondenților se află și răspunsuri care nu se încadrează în modelul obținut, deoarece nivelul de satisfacție a acestora este mai scăzut, cu toate acestea cele mai multe puncte de pe dreapta lui Henry sunt comune cu axa, ceea ce reflectă și demonstrează că corelațiile modelului sunt corecte.

Pentru a susține funcționalitatea modelului studiat, vor fi menționate anumite studii care au evidențiat rezultate semnificative pe baza unei logici de cercetare similare. De exemplu, Maha Abdelsalam et. al. (2020) au demonstrat că nivelul de satisfacție al studenților a fost asociat cu faptul că curricula pregătește studenții pentru cariera profesională. O analiză a cercetării privind satisfacția studenților din mediul de afaceri a constatat că proiectarea generală și în special utilitatea curriculum-ului, au influențat puternic satisfacția studenților (Gibson, 2010). Constatările lui DeShields et. al. (2005), au indicat că studenții sunt mai mulțumiți de curricula lor atunci când aceasta îi pregătește pentru viitoarea carieră. Un alt studiu a demonstrat că mediul social și curriculumul programelor de studii au fost aspectele de care studenții au fost cei mai mulțumiți, dar lipsa implicării în cercetare și materialele insuficiente de curs au cauzat nemulțumiri în rândul absolvenților (García-Aracil, 2009). Cercetarea autorului Tuan (2012) în universitățile din Vietnam a constatat că calitatea serviciilor administrative au un impact semnificativ și pozitiv asupra satisfacției studenților.

Concluzii

Sistemul de învățământ are misiunea dificilă de a se adapta cerințelor pieței muncii și de a dezvolta competențele potrivite tinerilor absolvenți, astfel încât să-i transforme în angajați performanți. Asumarea responsabilității pentru calitatea resurselor umane trebuie să meargă mână în mână cu implementarea unui set de strategii menite să asigure calitatea educației, condiția principală fiind să fie foarte conștient de cerințele mediului intern și extern. Facultatea și studenții reprezintă părți interesate interne a căror satisfacție și feedback ar trebui întotdeauna căutate pentru monitorizarea calității curriculei și pentru planificarea modificărilor și reformelor, iar satisfacția studenților față de curricula și percepțiile lor despre pregătirea pentru carieră sunt factori importanți pentru atragerea și reținerea studenților.

Cercetarea noastră a pornit de la ipoteza că percepția studenților de la învățământul la distanță cu privire la curricula universitară și competențele dobândite poate fi influențată de nivelul de satisfacție al studenților privind disciplinele studiate, nivelul de satisfacție al studenților în interacțiunea cu facultatea, faptul că competențele oferite de curricula universitară sunt orientate spre piața muncii și de faptul că curricula universitară este orientată spre dezvoltarea pe termen lung a studenților.

În urma prelucrării chestionarului în aplicația IBM SPSS Statistics 26 am demonstrat că percepția studenților privind curricula universitară poate fi influențată de nivelul de satisfacție al studenților privind disciplinele studiate, nivelul de satisfacție al studenților în interacțiunea cu facultatea, de faptul că competențele oferite de curricula sunt orientate spre piața muncii și de faptul că curricula este orientată spre dezvoltarea pe termen lung a studenților.

Conform modelului econometric rezultat din analiza întrebărilor aferente specializării Contabilitate și Informatică de Gestiune, percepția studenților privind curricula universitară este cel mai mult influențată de nivelul de satisfacție privind disciplinele studiate, apoi de faptul că curricula universitară este orientată spre dezvoltarea pe termen lung a studenților și de nivelul de satisfacție al studenților în interacțiunea cu facultatea.

Această cercetare demonstrează că universitatea face eforturi pentru adaptarea, structurarea și compatibilizarea programelor de studiu universitare la cerințele europene și naționale și piața muncii. Datorită economiei care este într-o continuă schimbare în urma digitalizării, conflictelor, a migrației, sunt necesare întâlniri periodice între mediul de afaceri, absolvenți, studenți, cadre didactice unde să discute ceea ce ar trebui să îndeplinim, iar noi să adaptăm curricula la aceste cerințe.

Ca și limite, trebuie să menționăm faptul că explicația acestui model econometric se bazează pe interpretări, așadar nu putem vorbi despre o obiectivitate absolută.

Ca și direcții viitoare de cercetare, sugerăm un studiu cu privire analiza inserției absolvenților FEAA pe piața muncii și a parcursului profesional al acestora în vederea corelării curriculei universitare și a competențelor dobândite de absolvenți cu cerințele pieței muncii.

Referințe bibliografice

1. Abdullah, F., (2005). The Development of HEDPERF: A New Measuring Instrument of Service Quality for the Higher Education Sector. *International Journal of Consumer Studies*, 30 (6), pp. 569-581.
2. Bedggood, R. E., & Donovan, J. D. (2012). University performance evaluations: what are we really measuring? *Studies in Higher Education*, 37(7), pp. 825-842
3. Boni A. A., Weingart L. R., & Evenson S. (2009). Innovation in an academic setting: designing and leading a business through market-focused, interdisciplinary teams. *Academy of Management Learning & Education*, 8(3), pp. 407-417.
4. Browne B. A., Kaldenberg D. O., Browne W. G., & Brown D. J. (1998). Student as customer: factors affecting satisfaction and assessments of institutional quality. *Journal of Marketing for Higher Education*, 8(3), pp. 1-14.
5. Carey K., Cambiano R. L., & De Vore J. B. (2002). Student to faculty satisfaction at a Midwestern university in the United States. *HERDSA*, pp. 93-97.
6. Chang S.-H. H., & Smith R. A. (2008). Effectiveness of personal interaction in a learner-centered paradigm distance education class based on student satisfaction. *Journal of Research on Technology in Education*, 40(4).

7. Cosmulese, C. G., Grosu, V., Hlaciuc, E., & Zhavoronok, A. (2019). The influences of the digital revolution on the educational system of the EU countries, *Marketing and Management of Innovations*, 3, 242-254. <http://doi.org/10.21272/mmi.2019.3-18>
8. DeShields O. W., Kara A., & Kaynak E. (2005). Determinants of business student satisfaction and retention in higher education: applying Herzberg's twofactor theory. *International Journal of Educational Management*, 19(2), pp. 128-139.
9. Douglas J. A., Douglas A., McClelland R. J., & Davies J. (2015). Understanding student satisfaction and dissatisfaction: an interpretive study in the UK higher education context. *Studies in Higher Education*, 49(20).
10. Douglas J. A., Douglas A., McClelland R. J., & Davies J. (2015). Understanding student satisfaction and dissatisfaction: an interpretive study in the UK higher education context. *Studies in Higher Education*, 49(20).
11. García-Aracil (2009). European graduates' level of satisfaction with higher education. *High Educ* 57, pp. 1–21. <https://doi.org/10.1007/s10734-008-9121-9>
12. Gibson A. (2010). Measuring business student satisfaction: a review and summary of the major predictors. *Journal of Higher Education Policy and Management*, 32(3), pp. 251-259
13. Ham L., & Hayduk S. (2003). Gaining competitive advantages in higher education: analyzing the gap between expectations and perceptions of service quality. *International Journal of Value-Based Management*, 16 (3), pp. 223-242.
14. Ilias A., & Hasan H.F.A. (2008). Student Quality and Student Satisfaction: A Case Study of Private Higher Education institutions. *International Business Research*, vol 1(3), pp.163-175
15. Iulia Iurchevici, (2011). Satisfacția studenților – indicator a calității formării profesionale, vol 1, pp. 201-226.
16. Kholiavko, N., Grosu, V., Safonov, Y., Zhavoronok, A., & Cosmulese, C. G. (2021). Quintuple helix model: investment aspects of higher education impact on sustainability. *Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development*, 43(1), 111-128.
17. Lengnick-Hall C. A., & Sanders M. M. (1997). Designing effective learning systems for management education: student roles, requisite variety, and practicing what we teach. *Academy of Management Journal*, 40(6), pp. 1334-1368.
18. Maddox N.E. & Nicholson C.Y., 2008. The Business Student Satisfaction Inventory (Bssi): Development and Validation of a Global Measure of Student Satisfaction. *Developments in Business Simulation and Experiential Learning*, 35 (1), pp. 101-112.
19. Maha Abdelsalam, Tobias E. Rodriguez and Lynn Brallier (2020). Student and Faculty Satisfaction with Their Dental Curriculum in a Dental College in Saudi Arabia, Volume 2020, Article ID 6839717, *International Journal of Dentistry*
20. Mihaila, S., Grosu, V., Cosmulese, C. G., Socoliuc, M., & Bursuc, M. (2021). Transhumanism versus the future of accounting. *The USV Annals of Economics and Public Administration*, 21(1 (33)), 122-129.
21. Munteanu C., Ceobanu C., Bobâlca C. și Anton, C., (2010). An Analysis of Customer Satisfaction in a Higher Education Context. *International Journal of Public Sector Management*, 23(2), pp.124 – 140.

22. Narayanan V. K., Olk P. M., & Fukami C. V. (2010). Determinants of internship effectiveness: an exploratory model. *Academy of Management Learning & Education*, 9(1), pp. 61-80.
23. Navarro P. (2008). The MBA core curricula of top-ranked U.S. business schools: a study in failure? *Academy of Management Learning & Education*, 7(March), pp. 108-123
24. Paulsen A. M., & Betz N. E. (2004). Basic confidence predictors of career decision-making self-efficacy. *The Career Development Quarterly*, 52(4), pp. 354-362.
25. Paulson E. (2011). Group communication and critical thinking competence development using a reality-based project. *Business Communication Quarterly*, 74(4), pp. 399-411.
26. Reynolds M. (2009). Wild frontiers reflections on experiential learning. *Management Learning*, 40(4), pp. 387-392.
27. Siewiorek, A., Saarinen, E., Lainema, T., & Lehtinen, E. (2012). Learning leadership skills in a simulated business environment. *Computers & Education*, 58(1), pp. 121-135.
28. Stowe K., von Freymann J., & Schwartz L. (2011). Assessing active learning and skills training through alumni and current student views. *Journal of Case Studies in Accreditation and Assessment*, 2(1), pp. 1-13.
29. Tuan N. (2012). Effects of Service Quality and Price Fairness on Student Satisfaction. *International Journal of Business and Social Science*, 3(19), pp. 132-150.
30. Willkins S. și Balakrishnan M.S., 2013. Assessing Student Satisfaction in Transnational Higher Education. *International Journal of Educational Management*, 27 (2), pp. 143-156.